

علی‌رفیعی یکی از مهم‌ترین کارگردان‌های تاریخ تئاتر ایران است که با کوهله‌باری از تجربه‌های درخشان تئاتری در فرازنه، درده، ۵ به ایران آمد و اتفاقات درخشانی ادریان تئاتر کشور رفم زد. سلطان ادر طراح صحنه و لباس، جلوه‌زیبایی در آثاری یافته که کارگردانی کرد و این به جزیایی هدایا برانگز و تماشای باریگران کارهایش بوده که باهیش بودکه باهای او به تمدنی نشستند. یکی از مانندگران این نمایش‌های رفیعی، خاطرات و کابوس‌های یک جامه‌دار از زندگی و قتل میرزا تقی خان فرهانی در سال ۵۵ و در مجموعه تئاتر شهر و بازی‌های مهدی هاشمی و گلاب آذینه است که قیمه‌هایی از تئاتر هنوز آن به نیکی یاد می‌کند. یک از درخشان‌ترین جلوه‌های نویسنده این نمایش، طراحی مندلی پادشاهی ناصرالدین شاه جوان بود که بسیار عظیم و بسیار فرازی در آن خوار و کوچک به نظر بررسد.

رفیعی تاکنون در سال ۵۵ و در مجموعه حدوی دارای همین ویژگی‌های مثبت آثار تئاتری ایشان را بیان می‌کند. یک از این نمایش‌ها، طراحی مندلی پادشاهی ناصرالدین شاه جوان بود که بسیار عظیم و بسیار فرازی در آن خوار و کوچک به نظر بررسد.

با نگاهی اجمالی، واضح است که کارنامه سینمایی چنین بازگران‌هایی در گذشته چندان نویسنده و کارگردانی نداشتند. هدایت بازگران برای نزدیک شدن به مخفیت آمیز نبوده، هرچند این سینمایی‌دانان از تئاتر به صرافت قرارگرفتند و بینی و فیلمی ساخت فیلم سینمایی افتاده‌اند، بالا نیست. بنابراین جای تعجب دارد که در این نوبت اکران، دو فیلم پرپرده سینمایی‌های فیلم‌سازان آن‌ها سبکه‌ای تئاتری دارند و این آثار اولین تجربه سینمایی‌آها به عنوان کارگردان است. رضا گوشن، کارگردان سرگوب و محسن قصاییان، کارگردان نیوکاسل به عنوان خوبی شدن تئاتری کارگردان نیوکاسل گزارش‌نامه‌دانند.

آبروداران جهانی

تنها نام دو کارگردان کافی است تا بر جم نویسنده‌ها و کارگردان‌هایی که از تئاتر به سینما آمده‌اند، در دنیای نمایش بالا باشد: این‌گمار برگمان که یکی از بزرگ‌ترین کارگردان‌های تاریخ سینمای است، رگ و ریشه‌ای کاملاً تئاتری دارد و ۱۷ نمایش را روی صحنه برده است. کارگردان فیلم‌های درخشانی چون مهره‌فتم، پرسونا و

کوچ کارگردانان از تئاتر به سینما، یکی از موارد مورد اختلاف در میان هنرمندان است
در این سال ها کدام چهره‌های تئاتر به این تغییر داده‌اند؟

وسسه‌های پرده نقره‌ای

علی رستگار

سینما

همان سن و صحنه‌های کوچک و احیاناً بزرگ تئاتر هم دنیایی است برای خودش و نویسنده و کارگردان رویایی و خیال‌انگیز می‌برند. آنها که لذت این سفر را شنیده باشند، به هویت مستقل و دنیای متفاوت آن ایمان و اذاعان دارند و اگرچه با سینما و ادبیات هم طعم‌های دیگر هنری و فرهنگی را می‌شنند، اما حسن و حالشان با تائث و دیدن نمایش‌های خوب، جور دیگری است. با این حال گاهی خلاق و کارگردان بروی از این جهان‌های زیارت‌بیجی می‌دهند به دنبه این زمینه‌دانه‌ها یکی از بزرگ‌ترین نمایش‌های سینما و تئاتر بودند و بخوبی از

وغالق‌سرک بکشند و در صورت موقوفیت، فعالیت شان را درین زمینه‌دانه‌ها بازگردانند. بازگردان های سینمای ایران می‌بینند تعداد کارگردان های تئاتر که به صرافت قرارگرفتند و بینی و فیلمی ساخت فیلم سینمایی افتاده‌اند، بالا نیست. بنابراین جای تعجب دارد که در این نوبت اکران، دو فیلم پرپرده سینمایی‌های فیلم‌سازان آن‌ها سبکه‌ای تئاتری دارند و این آثار اولین تجربه سینمایی‌آها به عنوان کارگردان است. رضا گوشن، کارگردان سرگوب و محسن قصاییان، کارگردان نیوکاسل به عنوان خوبی شدن تئاتری کارگردان نیوکاسل گزارش‌نامه‌دانند.

تداوی کنند تئاتر است، هرچند تلاش می‌کند اقصه‌های مختلف و بهره‌گیری

صحنه برده است که این دو اثر آخری،

جزءی بر مخاطب ترین نمایش‌های سال‌های اخیر ایران بودند و برخی

رکوردهای فروش را در تئاتر جای جا

گردند. غنی‌زاده همین شور و طنزی

را در نخستین تجربه سینمایی اش،

مسخره باز ملجم لحاظ کرد و فیلمی

تماشایی و نامتعارف ساخته است.

حال اینجاست اولین فیلم سینمایی

او، به لیل روایت در یک مکان،

تدابیر کنند تئاتر است، هرچند تلاش

می‌کند اقصه‌های مختلف و بهره‌گیری

نخشی مهم و جدی در شکوفایی تئاتر در

از جلوه‌های ویژه صریچ ششمگیری

تماشاگر را به آن سلامی خارج کند

و به سفرهای مختلف ببرد. با این حال

مهم‌ترین آثار نمایش‌نامه‌نویسان بزرگی

چون فردیش دورنامه ماسک فرش

و تنسی ویلیامز را بزیر و نقوشی

بسیار در شناساندن این چهره‌ها به

مخاطبان ایرانی در سال‌های دروداشت.

خیلی‌ها سید جواد هاشمی را به نمایش

بازی‌استریندیرگ، دایره‌گوش قفایزی،

باغ و حش شیشه‌ای و ملاقات بازی

عرصه دفاع مقدس می‌شاستند. در

سال‌خورده، فقط بخوبی از مهم‌ترین آثار

نمایش‌مندربان است. امانتهای

طبولانی در تئاتر راده و کارنامه نمایشی

سینمایی اوه عنوان کارگردان بعنی

او بر است از نویسنده و کارگردانی و

بازیگر در آثار نمایشی مذهبی و

انقلابی، هاشمی که در سال‌های اخیر

شکای از شیشه‌ای و اغراق شده داشت و

سکه‌گریمای در احساسات به ویژه در

نوچوان ساخته و بعد از آن هم سراغ

ساخت اثری دیگر در همین گونه با نام

تو زناد رفته، از اولین دهه نویسنده

و کارگردانی در تئاتر را تجربه کرد. کلاخ

خیزی، فخر خوبین، بچه‌های محله،

ترسوسها و قربانی برخی نمایش‌هایی به

نویسنده و کارگردانی هاشمی است.

هاشمی هنوز کارگردان تازه وارد در

سینماسن و قضاوت درباره کارنامه

سینمایی اوه عنوان کارگردان همین قصه

سینمایی در تئاتری که نویسنده نمایش

به چشم‌آمد و دیده شده است.

شایعاتی بهتر از ماجان!

رحمن سیفی آزاد پیش از این که

فیلم سینمایی ماجان را سازد،

نمایش‌هایی در تئاتر را بزیر و

سینمایی شناخته می‌شود و فیلم‌های

خوب و قابل اعتمادی را هم معرفتی

کارگردانی هم وجود دارد و اگر کشکستی

در عرصه صبور اتفاق می‌افتد یعنی

حاصل نبود شناخت و تسلط کامل در

این فضایست و اگر هم گاه موقوفیتی

به دست می‌آید، تنتجه آگاهی نسبت

به تفاوت‌های این دو سانه را بایت

استانداره‌ها و منابع سینمایی است.

تنوع مکان‌های فیلم‌بازی، محدوده

اخبارات و ارادی عمل کارگردان، فضای

صنعتی ترسیم‌نامه‌یست به تئاتر و جلب

رضایت تهیه‌کنندگ، بحث حفظ راورد

می‌آید. او از جمله چهره‌هایی بود که

استانداره‌ها و منابع سینمایی

تنزیه شد سمندریان را درگیر سراغ رسانه

سینمایی هنوز کارگردان تازه وارد

سینماسن و قضاوت درباره کارنامه

سینمایی اوه عنوان کارگردان نمایش

به چشم‌آمد و دیده شده است.

پرسه در سینما

است. با این حال می‌توان گفت همین

فیلم‌های اندک اما نوچه را بزیر و

نمایش‌هایی همچنان که این چشم‌آمد

و شایعه‌ای بود که این چشم‌آمد

و شایعه‌ای ب